

การแปลความสัมพันธ์เชิงอำนาจ: กรณีศึกษานวนิยายเรื่อง “ฟฟตี้ เฉดส์ ออฟ เกรย์”

Translating Power Relations: A case study of “Fifty Shades of Grey”

ภาสกร เชื้อสวญ

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การถ่ายทอดแนวคิดเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจจากต้นฉบับมาสู่ฉบับแปล โดยใช้แนวคิดเรื่องหน้าที่ระหว่างบุคคล (interpersonal function) ของภาษาศาสตร์ระบบ-หน้าที่ (Systemic Functional Linguistics) ของ Suzanne Eggins (2004) เป็นกรอบและเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์บทสนทนาระหว่างตัวละครหลักในนวนิยายเรื่อง ฟฟตี้ เฉดส์ ออฟ เกรย์ ที่ประพันธ์โดย อี แอล เจมส์ ในปี พ.ศ. 2554 เป็นกรณีศึกษาเปรียบเทียบต้นฉบับภาษาอังกฤษและฉบับแปลภาษาไทย จากการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์เชิงอำนาจถ่ายทอดออกมาในโครงสร้างประโยคคำสั่งและบอกเล่าทั้งต้นฉบับและฉบับแปล ส่วนในฉบับแปลพบว่ามีการใช้คำเลี่ยง (euphemism) เมื่อตัวบทกล่าวถึงเรื่องเพศ และคำลงท้าย (final particle) ที่ทำให้การแสดงอำนาจมีความเด็ดขาดลดลง

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ การแปล ภาษาศาสตร์ระบบ-หน้าที่

Abstract

This paper is to analyses how power relations are expressed in the source text (English) and translated in the target text (Thai). The analytical framework that was applied was drawn from the interpersonal function of systemic functional linguistics (Eggins, 2004). The analysed data are conversations between the two main characters in E. L. James’ Fifty Shades of Grey (2011) both in English and Thai versions. The study found that power relationships are expressed in both comparative and declarative clauses in both the English and Thai versions. Euphemisms and final particles in the translation were found to decrease the degree of commands.

Keywords: power relations, translation studies, systemic functional linguistics

1. บทนำ

มีผู้ให้คำจำกัดความคำว่า อำนาจ (power) ไว้จำนวนมาก ตัวอย่างเช่น John R. P. French และ Bertram Raven (1959) ได้อธิบายความหมายของอำนาจในแง่ของอิทธิพลที่บุคคลหนึ่งมีต่ออีกบุคคลหนึ่ง ในขณะที่ Adam D. Galinsky และคณะ (2003) กล่าวว่า อำนาจมีความหมายในเรื่องของการที่ผู้มีอำนาจเป็นผู้ตัดสินใจให้ผู้ไม่มีอำนาจปฏิบัติตามโดยมีผลลัพธ์ตามที่มีอำนาจต้องการ พจนานุกรมอ็อกซ์ฟอร์ด (<https://en.oxforddictionaries.com/definition/power>) ให้คำจำกัดความของอำนาจไว้ลักษณะหนึ่งว่าคือ ความสามารถในการสั่งหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือขั้นตอนกระบวนการของเหตุการณ์หนึ่ง ๆ จะเห็นได้ว่า อำนาจ มักใช้ในความหมายของความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (power relation) ระหว่างบุคคลที่บุคคลหนึ่งมีเหนืออีกบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่ง

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลประเภทหนึ่งที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจแบบไม่เท่าเทียมกันได้อย่างชัดเจนคือ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ออกคำสั่ง (dominance หรือ dom) กับผู้รับคำสั่ง (submissive หรือ sub) ซึ่งเป็นบทบาทสมมติในกิจกรรมทางเพศ ที่ปรากฏในกลุ่ม BDSM ซึ่งประกอบด้วยสามกลุ่มคู่ ได้แก่ ก. Bondage and Discipline ข. Dominance and Submission และ ค. Sadism and Masochism บทบาทของกลุ่มแรกประกอบด้วยผู้ที่ถูกพันธนาการ (bondage) และผู้พันธนาการ (discipline) และคู่ที่สามประกอบด้วยผู้ที่ทำให้คู่ของตนเจ็บปวด (sadism) และ ผู้ที่นิยมความเจ็บปวดของตนเอง (masochism) กิจกรรมทั้งสามประเภทนี้ สามารถแบ่งออกเป็น ฝ่ายที่มีอำนาจซึ่งประกอบไปด้วย Discipline, Dominance และ Sadism กับฝ่ายที่ไม่มีอำนาจอัน ได้แก่ Bondage, Submission และ Masochism

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจของบทบาทในกิจกรรมดังกล่าว นอกจากจะเป็นการปฏิบัติในเฉพาะกลุ่มบุคคลในสังคมแล้ว ยังปรากฏอยู่ในนวนิยายตะวันตกร่วมสมัยหลายเรื่อง เช่น The Girl with the Dragon Tattoo (2005) The Switch (2006) Ascendancy (2010) Never the Face (2011) รวมถึงเรื่อง Fifty Shades of Grey (2011) ที่ประพันธ์โดย E. L. James ซึ่งเป็นนวนิยายเรื่องแรกในนวนิยายไตรภาค อีกสองเรื่องประกอบด้วย Fifty Shades of Darker และ Fifty Shades Freed นวนิยายเรื่องนี้แสดงความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งของตัวละครหลักสองตัวคือ อแนสเตเชีย สติล ซึ่งเป็นนักศึกษาที่เพ่งจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย และ คริสเตียน เกรย์ นักธุรกิจมหาเศรษฐี นวนิยายเล่าจากมุมมองของอแนสเตเชีย ที่พัฒนาความสัมพันธ์กับคริสเตียนอย่างรวดเร็ว โดยคริสเตียนเสนอให้อแนสเตเชียเซ็นสัญญาเป็นคู่นอนของเขาพร้อมทั้งยินยอมการประกอบกิจกรรมทางเพศในลักษณะ BDSM ดังกล่าว โดย คริสเตียนรับบทผู้ออกคำสั่ง (dom) และ อแนสเตเชียเป็นผู้ฟังคำสั่ง (sub) ในระหว่างการดำเนินกิจกรรมทางเพศลักษณะต่าง ๆ ลักษณะความสัมพันธ์เชิงอำนาจแบบนี้ เกี่ยวข้องกับการออกคำสั่งและการปฏิบัติตามคำสั่ง โดยอาจมีรางวัลหรือ

บทลงโทษ หากผู้รับคำสั่งสามารถปฏิบัติตามหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ซึ่งความสัมพันธ์เชิงอำนาจนี้ถ่ายทอดออกมาในประโยครูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นการแสดงออกซึ่งอำนาจอย่างชัดเจนและการแสดงออกที่แฝงไว้ซึ่งอำนาจ ในด้านการแปลศึกษา การแปลความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ซึ่งหมายถึง การศึกษาการใช้คำที่แสดงความสัมพันธ์ที่แสดงอำนาจที่ปรากฏอยู่ในตัวบท เป็นเรื่องที่ยังขาดการศึกษาวิจัย ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าวิเคราะห์ว่า แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจในนวนิยายต้นฉบับถ่ายทอดออกมาในลักษณะใดในฉบับแปล อันเป็นวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ และผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในแวดวงการแปลศึกษาทั้งกับ นักแปลและการเรียนการสอนด้านการแปล ให้ตระหนักถึงแนวคิดเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ปรากฏอยู่ในตัวบทต้นฉบับและการถ่ายทอดแนวคิดดังกล่าวในฉบับแปล

2. ทบทวนวรรณกรรม

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจในการแปลและภาษาศาสตร์ระบบ-หน้าที่กับการแปล

2.1 ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในการแปล

นักวิชาการด้านการแปลศึกษา (translation studies) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ที่ผู้วิจัยอาจสรุปได้เป็นสองแบบคือ การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตงานแปล เช่น นักแปล บรรณาธิการ สำนักพิมพ์ ที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการแปล และอีกแบบหนึ่ง คือ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิตงานแปลกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น ระหว่างบรรณาธิการหรือนักพิมพ์กับหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบด้านการผลิตหรือเผยแพร่สื่อ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจแบบใด ผู้วิจัยเห็นว่าล้วนแล้วแต่มีผลต่อการผลิตงานแปลและความหมายในงานแปลทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับเปลี่ยนความหมายและทำให้งานแปลรองรับการสื่อสารที่มีจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่งโดยเฉพาะ Theo Hermans (1985) กล่าวว่างานแปลทุกชิ้นมีนัยยะของระดับการปรับเปลี่ยนความหมายที่ต้นฉบับต้องการสื่อให้ต่างออกไปเพื่อเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง ซึ่งการปรับเปลี่ยนความหมายเพื่อวัตถุประสงค์หนึ่ง ๆ นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการใช้อำนาจผ่านความสัมพันธ์รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเพื่อปรับเปลี่ยนความหมายเดิมของต้นฉบับ ซึ่งรวมถึงการเพิ่มหรือตัดข้อความในฉบับแปลด้วย

ในบรรดาการศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการแปลนั้น Nestori Siponkoski (2013) ได้วิเคราะห์ความร่วมมือระหว่างบุคคลและการเจรจาต่อรองระหว่างผู้เกี่ยวข้องกับการแปลสามฝ่าย ได้แก่ นักแปล บรรณาธิการและผู้ให้คำปรึกษาด้านการแปล ในขั้นตอนการแปลผลงานของวิลเลียมส์ เชกสเปียร์ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาฟิน การศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของบรรณาธิการและผู้ให้คำปรึกษาด้านการแปลที่ต้องการปรับความหมายในฉบับแปลเป็นการแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์

เชิงอำนาจระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการแปลกับผู้แปลที่ต้องทำหน้าที่ต่อรองในเรื่องของความหมาย ซึ่งถือว่าเป็นการแสดงออกซึ่งการคานอำนาจของบรรณาธิการและที่ปรึกษา และยังเป็นการตั้งคำถามเรื่องอำนาจของผู้แปลว่าแท้ที่จริงแล้ว เป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการผลิตงานแปลใช่หรือไม่ การศึกษาอีกหนึ่งชิ้นที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้ผลิตงานแปล คือการศึกษาของ Pasakara Chueasuai (2010) ที่วิเคราะห์ความแตกต่างด้านความหมายในฉบับแปลภาษาไทยของนิตยสาร Cosmopolitan โดยทำการศึกษาคอลัมน์ Love and Lust ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำแนะนำเรื่องเพศที่มีทั้งเรื่องและรูปภาพประกอบที่อาจไม่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมไทยที่ยังไม่เปิดเผยเรื่องเพศในสื่อสาธารณะมากนัก โดยเฉพาะในสื่อสิ่งพิมพ์สำหรับสตรี บรรณาธิการจึงใช้อำนาจในการปรับเปลี่ยนความหมายของภาษาแปลให้ลดความโจ่งแจ้งตรงไปตรงมาในเรื่องเพศลง

Antonio C. Montenegro (2005) ใช้แนวคิดการวิเคราะห์วาทกรรมแนววิพากษ์ (critical discourse analysis) ศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านต้นฉบับ ผู้เขียนต้นฉบับและฉบับแปล และผู้เขียนต้นฉบับและผู้แปลผ่านพิสัยด้านสุขภาพจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาโปรตุเกส เพื่อดูว่าแต่ละฝ่ายมีอำนาจอย่างไร และใช้อำนาจนั้นในการต่อรองและทำให้แนวคิดเชิงอุดมคติ (ideology) ของตนที่ปรากฏอยู่ในตัวบทที่ตนผลิตและแจกจ่ายเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมได้อย่างไร จากการศึกษาพบว่า ผู้เขียนต้นฉบับใช้วิธีการเขียนแบบผู้ที่มีอำนาจสูงกว่าที่ให้ความรู้แก่ผู้ที่มีอำนาจน้อยกว่าซึ่งได้แก่กลุ่มวัยรุ่น และในฉบับแปลพบการแปลผิดความหมายหลายแห่ง และมีอิทธิพลทางโครงสร้างภาษาและสำนวนตามต้นฉบับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญ (อำนาจ) กับต้นฉบับมากกว่าฉบับแปล

นอกจากงานที่ศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในการผลิตงานแปล ยังมีการศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างบุคลากรที่ผลิตงานแปลกับหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาเนื้อหาหนังสือที่เผยแพร่ออกสู่มวลชน ทั้งในรูปหนังสือ วรรณกรรม บทละคร และภาพยนตร์ โดยเฉพาะหากมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ การเมือง ความเชื่อและศาสนา การพิจารณาดังกล่าวมักจะอยู่บนเหตุผลเพื่อความสงบของสังคมโดยรวม และมักจะมีผลต่อการปรับความหมายในงานแปลให้ไม่ขัดกับนโยบายดังกล่าว ตัวอย่างของการศึกษางานในลักษณะนี้ มีปรากฏอยู่ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเนื้อหาของเจ้าหน้าที่ในช่วงการปกครองของนายพลฟรานซิสโก ฟรังโก เช่น ในงานวิจัยของ Antonia Keratsa (2005) Cristina Gómez Castro (2008, 2016) และ Marta Rioja Barrocal (2010) Raquel Merino and Rosa Rabadán (2002) Raquel Merino (2005) และ Rosario Garnemark (2012) เป็นต้น

งานวิจัยที่กล่าวมาเป็นอย่างนี้ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจกับการแปลในความหมายของการใช้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจเข้ามาเกี่ยวข้องกับขั้นตอนการผลิตงานแปล ในแง่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

กับการแปลที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนความหมายในบทแปล แต่งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาการแปลความสัมพันธ์เชิงอำนาจ อันได้แก่ การถ่ายทอดแนวคิดเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ปรากฏอยู่ในตัวบทต้นฉบับและฉบับแปลจากกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า งานวิจัยชิ้นนี้มีความแตกต่างกันกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ยกมาเป็นตัวอย่าง เนื่องจากงานวิจัยดังกล่าวนั้น เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจในระดับตัวบทแวดล้อม (paratext) ส่วนในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่เกิดขึ้นในตัวบท (text) นอกจากนี้ ยังศึกษาตัวบทที่เป็นงานวรรณกรรมร่วมสมัย โดยใช้กรณีศึกษาบทสนทนาระหว่างตัวละครเอกสองตัวในนิยายเรื่อง ฟิฟตี้ เซดส์ ออฟ เกรย์ และใช้กรอบการวิเคราะห์ที่ต่างจากงานวิจัยที่ได้ยกตัวอย่างประกอบโดยใช้แนวคิดเรื่องหน้าที่ระหว่างบุคคล (interpersonal function) ของภาษาศาสตร์ระบบ-หน้าที่ (Systemic Functional Linguistics) หรือ SFL อันจะกล่าวถึงโดยย่อในหัวข้อถัดไป

2.2 ภาษาศาสตร์ระบบ-หน้าที่กับการแปล

ที่ผ่านมาในงานวิจัยด้านการแปลจำนวนมากที่นำแนวคิดของภาษาศาสตร์ระบบ-หน้าที่ของ Michael A.K. Halliday (1985, 2004) มาใช้ในการวิเคราะห์ โดยใช้หน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง (function) ในสามหน้าที่ของภาษาในสถานการณ์การสื่อสาร ดังนี้

1. หน้าที่ด้านแนวความคิด (ideational function) เป็นหน้าที่ด้านการแสดงข้อมูลและความหมายของสาร ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ซึ่งมักจะมีส่วนประกอบว่าใคร ทำอะไร อย่างไร ทำให้เกิดความหมายด้านแนวความคิด (ideational meaning) อันเป็นความหมายที่เกิดจากความรู้และประสบการณ์ของผู้ส่งสารที่ต้องการสื่อสารใดสารหนึ่ง

2. หน้าที่ด้านระหว่างบุคคล (interpersonal function) เป็นหน้าที่ด้านการแสดงความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้ส่งและผู้รับสารในเชิงสถานภาพ บทบาทและเจตคติ ทำให้เกิดความหมายระหว่างบุคคล (interpersonal meaning) ที่แสดงออกในสารผ่านรูปของประโยคและคำประเภทต่าง ๆ เช่น ประโยคบอกเล่า คำสั่ง คำถาม คำลงท้าย

3. หน้าที่ด้านตัวบท (textual function) เป็นหน้าที่ในการเรียบเรียงสารที่แสดงความหมายด้านแนวความคิดและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผ่านชนิดและรูปแบบภาษาต่าง ๆ ให้มีความเชื่อมโยงร้อยเรียงความเข้ากัน ทำให้เกิดความหมายของตัวบท (textual meaning) ผ่านไวยากรณ์ของการใช้คำเชื่อมความหรือคำสรรพนาม เป็นต้น

ในงานวิจัยด้านการแปลดังกล่าว มีการใช้หน้าที่ด้านระหว่างบุคคลในการวิเคราะห์ไม่มากเท่ากับการใช้แนวคิดหน้าที่ด้านแนวความคิดและด้านตัวบท บทความนี้จะกล่าวถึงตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่ใช้แนวคิดด้านหน้าที่ระหว่างบุคคลในการวิเคราะห์อันสอดคล้องกับหัวข้องานวิจัยชิ้นนี้มาไว้ เช่น Xiu fang Xia (2016) ที่ได้ศึกษาทวิลักษณ์การเลือกใช้คำแปลที่แสดงความหมายระหว่างบุคคลในตัวบทสี่แบบคือ

วรรณกรรม เทคโนโลยี สุนทรพจน์ และจดหมายธุรกิจจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาจีน ที่ใช้คำศัพท์และระดับภาษาแตกต่างกันไปตามตัวบท โดยจำแนกประเภทของคำที่แสดงความหมายระหว่างบุคคล โดยไม่ได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบต้นฉบับกับฉบับแปลตามโครงสร้าง mood ในระดับคำศัพท์-ไวยากรณ์ของหน้าที่ระหว่างบุคคล และสรุปว่านอกจากผู้แปลจะต้องเข้าใจตัวบทแล้ว จะต้องเข้าใจบริบทของตัวบทที่แตกต่างกันด้วย จึงจะสามารถเลือกใช้คำให้ถูกต้องเหมาะสมกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

Zhang-jun Lian (2014) ศึกษาบทแปลภาษาอังกฤษสามฉบับของวรรณกรรมจีน เรื่องความฝันในหอแดง (Hong Lou Meng) โดยใช้ระบบ modality ในระดับคำศัพท์-ไวยากรณ์ของหน้าที่ระหว่างบุคคล เป็นกรอบการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางความหมายของหน้าที่ระหว่างบุคคล ในฉบับแปลทั้งสามฉบับ ที่สะท้อนความสัมพันธ์สถานภาพและอัตลักษณ์ของตัวละครผ่านการใช้คำกริยาช่วย (modal verb) และส่วนเสริมความ (modal adjunct และ modal particle) ซึ่งพบว่ามีฉบับแปลสองฉบับที่ยังคงรักษารูปและความหมายตามต้นฉบับได้และมีอีกหนึ่งฉบับแปลที่มีรูปและความหมายต่างออกไปจากต้นฉบับ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นเพราะความแตกต่างทางโครงสร้างของต้นฉบับและฉบับแปล

Wang Peng (2008) ศึกษาการแปลคำกริยาช่วย could ในนวนิยายเรื่อง Harry Potter โดยใช้กรอบการวิเคราะห์เรื่องโครงสร้าง mood และ modality ในระดับคำศัพท์-ไวยากรณ์ของหน้าที่ระหว่างบุคคล โดยเปรียบเทียบเพศและวัยของผู้พูด ว่าใช้คำดังกล่าวเพื่อสื่อความหมายใดและมีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไรทั้งในต้นฉบับและฉบับแปล ซึ่งผู้วิจัยพบว่ามีการใช้ในความหมายแสดงความถ้อยแถลงที่แตกต่างออกไปในฉบับแปลคือ มีการใช้สื่อความหมายที่ระบุความถี่ไว้อย่างชัดเจนกว่าต้นฉบับ และพบว่าตัวละครเพศหญิงมักใช้คำนี้เพื่อแสดงความไม่แน่นอนและความพร้อม ในขณะที่ตัวละครชายใช้เพื่อแสดงการขออนุญาตและหน้าที่รับผิดชอบ ในฉบับแปลพบว่าตัวละครที่เป็นผู้ใหญ่มักใช้คำประโยคที่มีคำกริยาช่วยและกลุ่มคำที่แสดงความไม่/แน่นอน ในขณะที่ตัวละครเด็กมักใช้ประโยคที่มีไวยากรณ์ไม่ซับซ้อนและตรงไปตรงมา ซึ่งงานวิจัยชิ้นดังกล่าว วิเคราะห์คำกริยาตัวเดียวที่อาจตีความได้หลายความหมายในประโยคที่แตกต่างกัน

Jing Fang และคณะ (2008) วิเคราะห์บทแปลภาษาอังกฤษสองบทของวรรณกรรมจีนต้นฉบับ เรื่อง The Art of War โดยใช้โครงสร้าง mood ในระดับคำศัพท์-ไวยากรณ์ของหน้าที่ระหว่างบุคคล และบริบทสถานการณ์ด้าน tenor เป็นกรอบการวิจัย เพื่อศึกษาการเลือกใช้คำและโครงสร้างประโยคในฉบับแปลทั้งสองฉบับที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทและผู้อ่านฉบับแปล ผู้วิจัยพบว่ามีความแตกต่างกันในเรื่องของการเลือกใช้คำและโครงสร้างประโยค ซึ่งจากการศึกษาบริบทสถานการณ์ในเรื่องภูมิหลังของผู้แปลทั้งสองฉบับพบว่ามีความต่างกันและอาจทำให้ผลต่อการเลือกใช้คำและโครงสร้างประโยคที่ต่างกัน เพื่อแสดงเจตนารมณ์แฝงของผู้แปลที่ถ่ายทอดผ่านทางเครื่องมือด้านภาษาศาสตร์ในฉบับแปล

Maria G. Monteiro (2008) ศึกษาอีเมลระหว่างลูกค้าและเจ้าหน้าที่บริษัทชั้นนำที่ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับฝ่ายผลิต โดยอีเมลการติดต่อของลูกค้าและที่ส่งกลับลูกค้าถูกเขียนเป็นภาษาอังกฤษ และผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการตลาดเป็นผู้แปลเป็นภาษาโปรตุเกสเพื่อสื่อสารไปยังฝ่ายการผลิต การศึกษาชิ้นนี้ใช้โครงสร้าง mood ในระดับคำศัพท์-ไวยากรณ์ของหน้าที่ระหว่างบุคคลเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า มีความแตกต่างกันในปริมาณรูปแบบประโยคที่แสดงคำสั่งอีเมลต้นฉบับภาษาอังกฤษของลูกค้ามีรูปแบบแสดงคำสั่งน้อยกว่าอีเมลที่แปลเป็นภาษาโปรตุเกสที่ถูกส่งต่อไปยังฝ่ายผลิต และมีการใช้การเน้นคำ เช่น การขีดเส้นใต้ การใช้ตัวอักษรหนา ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เป็นการแสดงอำนาจที่เหนือกว่าของผู้แปลอีเมลต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายการผลิต

จากตัวอย่างงานวิจัยที่ยกมาแสดงนี้ เป็นงานวิจัยที่ใช้กรอบแนวความคิดเรื่องหน้าที่ระหว่างบุคคลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร งานวิจัยที่ยกมานี้ต่างใช้โครงสร้าง mood ในระดับคำศัพท์-ไวยากรณ์ของหน้าที่ระหว่างบุคคลเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ยกเว้นงานวิจัยของ Xia (2016) ที่วิเคราะห์ในระดับหน้าที่เท่านั้น อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่ยกมามีความแตกต่างจากหัวข้อศึกษาชิ้นนี้เนื่องจากบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การถ่ายทอดความสัมพันธ์เชิงอำนาจในดับทที่เป็นวรรณกรรมร่วมสมัยเชิงอิโรติก ระหว่างคู่ภาษาอังกฤษ-ไทย และศึกษาว่าในฉบับแปลภาษาไทยนั้นความสัมพันธ์เชิงอำนาจมีความเหมือนและ/หรือแตกต่างจากต้นฉบับหรือไม่อย่างไร ถึงแม้ว่างานวิจัยของ Monteiro (2008) จะกล่าวถึงการปรับโครงสร้างประโยคในอีเมลภาษาโปรตุเกสว่าเป็นการแสดงถึงการใช้อำนาจแต่เป็นการใช้กับผู้รับสาร ไม่ใช่ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ปรากฏอยู่ในดับทซึ่งเท่าที่ผู้วิจัยพบทวนวรรณกรรมมานั้น ยังไม่มีงานวิจัยชิ้นใดได้ศึกษาในหัวข้อนี้ ซึ่งในหัวข้อต่อไป จะกล่าวถึงหน้าที่ด้านระหว่างบุคคลที่ใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์และระเบียบวิธีวิจัยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

3. กรอบการวิเคราะห์และระเบียบวิธีวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นบทสนทนาระหว่างตัวละครเอกสองตัว คือ อนาสเตเซีย สติล และ คริสเตียน เกรย์ ในนวนิยายเรื่อง ฟิฟตี้ เซตส์ ออฟ เกรย์ ประพันธ์โดย อี แอล เจมส์ ในปี พ.ศ. 2554 และแปลเป็นภาษาไทยโดยใช้ชื่อเดียวกัน แปลโดย นันทพร ปีเลย์ ในปี พ.ศ. 2556 โดยทำการศึกษาเฉพาะบทสนทนาที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ตัวละครทั้งสองกำลังดำเนินกิจกรรมทางเพศ ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลที่ว่า ในสถานการณ์ดังกล่าวเป็นช่วงที่มีการแสดงบทบาทสมมติระหว่างนายและบ่าว ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจได้อย่างชัดเจน เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาเชิงอิโรติกที่ทำให้นวนิยายเล่มนี้ได้รับความสนใจจากผู้อ่าน และเพื่อให้เหมาะสมกับกรอบเวลาในการดำเนินการศึกษา ข้อมูลการวิเคราะห์จึงไม่รวมบทสนทนาอื่นระหว่างตัวละครทั้งสอง ข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ตามแนวคิดเรื่องโครงสร้างของ

mood¹ ที่เป็นตัวแสดงหน้าที่ระหว่างบุคคล (interpersonal function) ตามแนวคิดภาษาศาสตร์ระบบ-หน้าที่ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดภาษาศาสตร์ระบบ-หน้าที่ เนื่องจากเป็นแนวคิดทางภาษาศาสตร์ที่ระบุเรื่องหน้าที่และความหมายของภาษาที่ใช้ตามสถานการณ์สื่อสารต่าง ๆ ไว้อย่างมีระบบ มีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวบท (text) และบริบทการใช้ภาษา (contexts) ที่ชัดเจน ทำให้ผู้วิเคราะห์สามารถอธิบายปรากฏการณ์การเลือกใช้คำนั้น ๆ ได้ ว่าอาจมีเหตุผลใดโดยดูจากบริบทการใช้ภาษาประกอบในการวิเคราะห์ โดยเฉพาะแนวคิดเรื่องหน้าที่ระหว่างบุคคล ที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ทางสังคมของคู่สื่อสาร จากตัวภาษาที่เลือกใช้ ผู้ศึกษาจึงเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นกรอบการวิเคราะห์การแปลความสัมพันธ์เชิงอำนาจนี้ โดยเฉพาะโครงสร้างของ mood ที่แบ่งหน้าที่ของถ้อยคำออกเป็น การบอกเล่า (statement) การตั้งคำถาม (question) การเสนอให้ (offer) และการสั่ง (command) ซึ่งการบอกเล่าปรากฏอยู่ในรูปแบบประโยคบอกเล่า (declarative) การตั้งคำถามและการเสนออยู่ในรูปแบบประโยคคำถาม (interrogative) และการสั่งมักปรากฏอยู่ในรูปแบบประโยคคำสั่ง (imperative) (Eggsins, 2004) ซึ่งลักษณะของระบบโครงสร้างดังกล่าวนี้ โดยเฉพาะประโยคคำสั่ง ที่นอกจากจะมีลักษณะโครงสร้างประโยคแตกต่างไปจากประโยคบอกเล่าและคำถามแล้ว ในด้านหน้าที่เป็นการแสดงอำนาจของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง ซึ่งโครงสร้างของ mood จะช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างตัวละครทั้งสองได้อย่างมีระบบ ดังแสดงในตารางที่ 1

หน้าที่ของถ้อยคำ	โครงสร้างของ mood	ตัวอย่างประโยค
บอกเล่า	ประโยคบอกเล่า	“ผมอยากก็ดริมฟีปากคุณจัง”
คำถาม	ประโยคคำถาม	“คุณทำให้ตัวเองถึงจุดสุดยอดได้ยังไง”
เสนอให้	ประโยคคำถาม	“ให้ผมขับรถไปส่งคุณได้มั๊ย”
คำสั่ง	ประโยคคำสั่ง	“อยู่นิ่ง ๆ สิ”

ตารางที่ 1 หน้าที่ของถ้อยคำและโครงสร้าง mood ที่เกี่ยวข้อง

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า ถ้อยคำที่แสดงคำสั่ง โครงสร้างของ mood จะอยู่ในรูปประโยคคำสั่ง แต่อย่างไรก็ตาม Eggsins (อ้างแล้ว) กล่าวว่า การแสดงคำสั่งนั้น ไม่เพียงแต่อยู่ในรูปประโยคคำสั่งแต่อย่างเดียว แต่สามารถอยู่ในรูปของประโยคบอกเล่าและคำถามที่ขึ้นต้นด้วยกริยาช่วย (modulated interrogative) ได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้นบทความนี้จึงวิเคราะห์การแสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่แสดงคำสั่ง

¹ผู้วิจัยใช้คำศัพท์เทคนิคภาษาอังกฤษ เพื่อความไม่คลาดเคลื่อนเรื่องความหมายเดิม และคำศัพท์บางคำยังไม่ปรากฏการแปลเป็นคำศัพท์ภาษาไทย

และความต้องการของผู้พูดผ่านโครงสร้างประโยคทั้งสามแบบ ทั้งข้อมูลต้นฉบับและฉบับแปลที่คู่ขนานกัน เพื่อวิเคราะห์ว่าความสัมพันธ์เชิงอำนาจทั้งสองฉบับมีความเหมือนและ/หรือแตกต่างกันอย่างไร

ข้อมูลที่ได้มานำมาวิเคราะห์ในรูปแบบของตาราง ตามโครงสร้างของ mood ในระดับคำและไวยากรณ์ ที่มีเป็นตัวแสดงหน้าที่ระหว่างบุคคล ซึ่ง Eggins (2004: 147) กล่าวว่า เป็น “การจัดการชุดขององค์ประกอบที่แสดงหน้าที่อย่างเป็นระบบ” ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญจำเป็นของประโยค (Mood²) และส่วนเสริมของประโยค (residue) ที่อาจจะละได้ ส่วนสำคัญของประโยคหรือ Mood นั้น ถือว่าเป็นส่วนสำคัญของสารที่ผู้สื่อสารอ้างหรือกล่าวถึงเข้าไปเข้ามา Mood ประกอบไปด้วย ส่วนประกอบชนิดคำนาม (subject) และส่วนประกอบชนิดคำกริยา (finite) ส่วน Residue นั้น ประกอบด้วย องค์ประกอบของส่วนกริยาที่แสดงเนื้อความ (predicator) ส่วนคำนามในประโยค (complement) และส่วนเสริมความหมายในประโยค (adjunct) เช่น คำกริยาวิเศษณ์และบุพบทโดยเปรียบเทียบประโยคต้นฉบับและประโยคแปล และเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้แปลกลับประโยคฉบับแปล เพื่อเปรียบเทียบกับประโยคต้นฉบับ ตารางที่ 2 แสดงองค์ประกอบของโครงสร้างแบบ mood และความเกี่ยวเนื่องกับบริบทสถานการณ์

Tenor				
Interpersonal function				
mood system				
Mood		Residue		
Subject	Finite	Predicator	Complement	Adjunct

ตารางที่ 2 ระบบโครงสร้างของ mood

จากตารางที่ 2 แสดงองค์ประกอบของระบบ mood ในระดับคำและไวยากรณ์ ที่อยู่ภายใต้ระดับของหน้าที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งอยู่ในระดับตัวบท อย่างไรก็ตาม แนวคิดไวยากรณ์ระบบ-หน้าที่ยังให้ความสำคัญกับบริบท เพราะถือว่าบริบทเป็นตัวสร้างความหมายให้ตัวบท ทั้งที่เป็นบริบทสถานการณ์ (context of situation) ที่รายล้อมตัวบทนั้น ๆ หรือบริบทตัวบทนั้น ๆ เกิดขึ้นซึ่งจะเป็นตัวกำหนดความหมายของตัวบทนั้น ๆ ว่าในสถานการณ์หนึ่ง ๆ การสื่อสารผ่านตัวบทควรจะเป็นอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับบริบทสังคมวัฒนธรรม (context of culture) นั้น ๆ ที่เป็นบริบทที่ใหญ่ที่สุด ที่ควบคุมการสื่อสารในบริบทสถานการณ์ต่าง ๆ อีกระดับหนึ่ง ในระดับบริบทสถานการณ์นั้น แนวคิดไวยากรณ์ระบบ-หน้าที่ กล่าวว่าดำเนินไปได้ด้วย วิชาภาษาหรือทำเนียบภาษา (register) อันประกอบไปด้วยองค์ประกอบสามอย่าง ที่

²เพื่อให้เห็นความแตกต่าง mood หมายถึง ระบบใต้หน้าที่ระหว่างบุคคล และ Mood หมายถึง องค์ประกอบของประโยค ตามการวิเคราะห์ระบบ mood

สอดคล้องและอยู่เหนือระดับของหน้าที่ของภาษาทั้งสาม องค์ประกอบแรกคือ ส่วนของขอบเขตของสัมพันธ์สาร (field) ของตัวบท ว่าเป็นตัวบทเกี่ยวกับอะไร ประเภทไหน มีองค์ประกอบอะไรบ้าง ความสัมพันธ์ของคู่สื่อสาร (tenor) ของตัวบท ว่าใครเป็นผู้ส่งและรับสารและคู่สื่อสารมีความสัมพันธ์ทางสังคมกันอย่างไร และแบบวิธีของการสื่อสารสัมพันธ์สาร (mode) ว่าตัวบทใช้การสื่อสารแบบใด ชนิดและรูปแบบของภาษาที่ใช้เป็นแบบใด ซึ่งองค์ประกอบทั้งสามจะมีผลต่อการเลือกใช้คำและโครงสร้างประโยค

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างคู่สื่อสารในระดับบริบทสถานการณ์นั้น บทความนี้ใช้องค์ประกอบเรื่องความสัมพันธ์ของคู่สื่อสารวิเคราะห์และอธิบายการเลือกใช้คำและโครงสร้างประโยคที่แสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้คำและโครงสร้างประโยคดังกล่าว จะวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Cate Poynton (1985) ที่กล่าวว่า การเลือกใช้จะขึ้นอยู่กับมิติความสัมพันธ์สามประเภท ได้แก่ ก. อำนาจ (power) ว่าคู่สื่อสารมีความสัมพันธ์เชิงอำนาจในลักษณะที่เท่าหรือไม่เท่าเทียมกัน ข. การติดต่อ (contact) ว่าคู่สื่อสารมีการติดต่อกันบ่อยมากน้อยแค่ไหน และ ค. ความเกี่ยวข้องทางอารมณ์ (affective involvement) ว่าคู่สื่อสารมีความสัมพันธ์ที่ดีและสนิทสนมกันมากแค่ไหน

นอกจากองค์ประกอบทั้งสามอย่างแล้ว ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกใช้คำและโครงสร้างประโยคในตัวบทในสถานการณ์นั้น ๆ ที่บทความนี้นำมาวิเคราะห์ด้วย ได้แก่ แนวคิดเรื่องความเป็นทางการ (formality) (Eggs, 2004) ที่กล่าวว่า คู่สื่อสารที่มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่เท่าเทียมกัน มีการติดต่อกันสม่ำเสมอและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จะทำให้สถานการณ์การสื่อสารนั้นเป็นแบบไม่เป็นทางการ ในขณะที่คู่สื่อสารที่มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกัน ไม่ได้มีการติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอ และไม่ได้มีความใกล้ชิดสนิทสนมทางอารมณ์ที่ดีต่อกัน จะทำให้สถานการณ์การสื่อสารนั้นเป็นแบบเป็นทางการและความเป็นทางการดังกล่าวมีผลต่อการเลือกใช้คำและโครงสร้างประโยค ได้แก่ ในสถานการณ์สื่อสารที่ไม่เป็นทางการนั้นจะใช้ภาษาที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก ภาษาพูด คำย่อหรือแม้กระทั่งคำหยาบ ในขณะที่หากเป็นสถานการณ์สื่อสารที่เป็นทางการ จะใช้ภาษาตามทฤษฎี เป็นภาษาเขียน เป็นประโยคที่สมบูรณ์และสุภาพ ซึ่งในหัวข้อต่อไป จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดดังกล่าวนี้

4. ผลการวิเคราะห์และอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ประโยคที่แสดงคำสั่งพบอยู่ในโครงสร้างประโยคสองแบบคือ ประโยคบอกเล่าและประโยคคำสั่ง ไม่พบในโครงสร้างประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยคำกริยาช่วย ดังนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลตามโครงสร้างทั้งสองชนิด โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นสองระดับ คือ ระดับตัวบทและระดับบริบท

4.1 การวิเคราะห์ระดับตัวบท

จากการคัดเลือกข้อมูลที่เป็นบทสนทนาระหว่างตัวละครเอกสองตัว ในขณะที่กำลังแสดงบทบาทสมมตินั้น ผู้วิจัยพบข้อมูลดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 3 คือ ในต้นฉบับพบ 227 ประโยคและ 197 ประโยคในฉบับแปล ความแตกต่างในจำนวนประโยคนั้น เป็นผลมาจากการที่ฉบับแปลตัดเนื้อความเดิมออก ซึ่งผู้วิจัยจะอภิปรายถึงต่อไป จากประโยคในต้นฉบับทั้งหมด 151 ประโยค หรือ 66.5% อยู่ในรูปประโยคคำสั่ง และ 76 ประโยค หรือ 33.5% อยู่ในรูปประโยคบอกเล่า ในขณะที่ 126 ประโยค หรือ 64% ของข้อมูลที่ได้จากฉบับแปล อยู่ในรูปประโยคคำสั่ง และ 71 ประโยค หรือ 36% อยู่ในรูปประโยคบอกเล่า มีประโยคคำสั่ง 25 ประโยค หรือ 83.3% และประโยคบอกเล่า 5 ประโยค หรือ 16.7% ที่ไม่ได้แปล

รูปประโยค	ต้นฉบับ		ฉบับแปล			
	จำนวนประโยค	%	จำนวนประโยค	%	จำนวนประโยคที่ถูกตัดออก	%
คำสั่ง	151	66.5	126	64	25	83.3
บอกเล่า	76	33.5	71	36	5	16.7
จำนวนประโยคทั้งหมด	227	100	197	100	30	100

ตารางที่ 3 ประเภทและจำนวนร้อยละของรูปประโยคในต้นฉบับและฉบับแปล

ประโยคคำสั่ง 151 ซึ่งเป็นประโยคในต้นฉบับนั้น คริสเตียน เกรย์เป็นผู้พูด 140 ประโยค (92.7%) และ 11 ประโยค (7.3%) อแนสเตเชีย สติล เป็นผู้พูด ในฉบับแปลประโยคคำสั่งที่เกรย์พูดมีจำนวน 117 ประโยค (92.8%) ที่สติลพูดมี 9 ประโยค (7.2%) จากจำนวน 126 ประโยค ในจำนวนประโยคคำสั่งที่ถูกตัดออก เป็นประโยคที่พูดโดยเกรย์ 23 ประโยค (92%) สติล 2 ประโยค (8%) ส่วนประโยคบอกเล่านั้น ในต้นฉบับจำนวน 76 ประโยค เกรย์พูด 71 ประโยค (93%) สติลพูด 5 ประโยค (7%) ประโยคที่ถูกตัดออกเป็นประโยคที่เกรย์พูดทั้งหมด (100%)

ก. ประโยคคำสั่ง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าประโยคที่แสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจได้ตรงไปตรงมาที่สุดคือประโยคคำสั่ง ตามการวิเคราะห์ตามระบบ mood นั้น โครงสร้างประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำกริยา แม้จะขาดส่วนของประธาน (subject) ที่ผู้พูดหมายถึงผู้ฟัง แต่สามารถทำให้ผู้ฟังทราบได้ว่า ผู้พูดหมายถึงใคร จึงเป็นโครงสร้างที่พบมากที่สุด ข้อมูลที่นำมาศึกษา และพบว่าในฉบับแปล ยังคงรักษาโครงสร้างประโยคคำสั่งตามต้นฉบับไว้

ตัวอย่างที่ 1

ST³ คริสเตียน: “Stay still, don’t move.” (120)

TT คริสเตียน: “อยู่นิ่ง ๆ อย่าขยับนะ” (141)

BT [“Stay still, don’t move.”]

ST	Stay	still,	don’t	move
	Predicator	Adjunct	Finite	Predicator
	<i>Residue</i>		<i>Mood</i>	<i>Residue</i>
TT	Stay	still,	don’t	move
	Predicator	Adjunct	Finite	Predicator
	<i>Residue</i>		<i>Mood</i>	<i>Residue</i>

ตัวอย่างที่ 1 เป็นประโยคหนึ่งในบทสนทนาระหว่าง คริสเตียน และ อแนสเตเซีย เกิดขึ้นที่ที่พักของตัวละครชาย ในขณะที่ทั้งคู่กำลังมีความสัมพันธ์ทางเพศกันเป็นครั้งแรก คริสเตียนเริ่มใช้บทบาทสมมติระหว่างคนสั่งหรือเจ้านาย (dom) และคนรับคำสั่งหรือบ่าว (sub) กับอแนสเตเซียเพื่อสนองความต้องการและจินตนาการทางเพศของตน ตัวอย่างที่ 1 แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างประโยคคำสั่งเป็นสองอนุประโยค อนุประโยคแรกตัดส่วน mood ที่ประกอบด้วยประธาน (subject) และกริยาช่วย (finite) ออกและขึ้นต้นประโยคด้วย residue ซึ่งเป็นคำกริยาแท้อันเป็นลักษณะของโครงสร้างประโยคคำสั่ง ส่วนอนุประโยคที่สองขึ้นต้นด้วยกริยาช่วย (finite) ในส่วนของ mood และมีส่วนของคำกริยาแท้ (predicator) ในส่วนของ residue ทั้งต้นฉบับและฉบับแปล ในอนุประโยคแรก ส่วนขององค์ประกอบของ residue มีกริยา *stay* เป็น predicator และกริยาวิเศษณ์ *still* เป็น adjunct ในส่วนของ mood มีกริยาช่วยรูปปฏิเสธ *Don’t* เป็น finite และ Residue มีกริยา *move* เป็น predicator ทั้งสองฉบับและใช้คำที่มีความหมายเหมือนกัน ซึ่งลักษณะประโยคคำสั่งนี้เมื่อวิเคราะห์ตามโครงสร้างของ mood แล้ว จะเห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้มีอำนาจหรือเจ้านาย และผู้ไม่มีอำนาจหรือบ่าว คือ โดยคริสเตียนเป็นคนสั่งและอแนสเตเซียเป็นคนรับคำสั่ง จากทั้งสองอนุประโยค ประโยคนี้คริสเตียนสั่งให้อแนสเตเซียผู้ซึ่งไร้ประสบการณ์ทางเพศอยู่หนึ่ง ๆ โดยใช้ประโยคคำสั่งแสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจของผู้ที่มีอำนาจสูงกว่า (P1) สั่งผู้ที่มีอำนาจน้อยกว่า (P2) อย่างไรก็ตาม ในฉบับแปลมีการใส่คำลงท้าย (final particle) นะ ท้ายประโยค ซึ่งทำให้มีความเป็นธรรมชาติของภาษาพูดของภาษาไทยและเป็นลักษณะการใช้ในภาษาไทยที่เพิ่มความหมายให้กับข้อความนั้น ๆ (Deepadung and Ratanakul, 1997) คำลงท้ายนี้สามารถใช้กับ

³ST = Source Text ต้นฉบับ TT = Target Text ฉบับแปล BT = back translation แปลกลับ

ประโยคคำสั่งและทำให้ประโยคลดความห้วนสั้นและทำให้ความหมายของการสั่งลดระดับความเด็ดขาดลงกว่าประโยคที่ไม่มีคำลงท้าย

ตัวอย่างที่ 2

ST คริสเตียน: “Feel it for me.” (135)

TT คริสเตียน: “สัมผัสตรงนี้เพื่อผมนะ ”(158)

BT [“Feel (it) here for me.”]

ST	Feel	it	for me
	Predicator	Complement	Adjunct
	Residue		
TT	Feel	here for me	
	Predicator	Adjunct	
	Residue		

ตัวอย่างที่ 2 แสดงประโยคคำสั่งที่แสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้สั่งและผู้รับคำสั่ง บทสนทนาที่เกิดขึ้นในอ่างอาบน้ำในที่พักของตัวละครชาย ในขณะที่ทั้งสองกำลังเริ่มกิจกรรมทางเพศ โดยที่ผู้ออกคำสั่งสั่งให้ผู้รับคำสั่งสัมผัสอวัยวะเพศของฝ่ายแรก ทั้งฉบับแปลและต้นฉบับมีโครงสร้างประโยคเหมือนกันคือ ประกอบด้วย residue เพียงส่วนเดียว ขาดส่วนประธาน (subject) และกริยาช่วย (finite) ในส่วนของ mood ซึ่งเป็นโครงสร้างของประโยคคำสั่งที่แสดงอำนาจของผู้สั่งที่มีเหนือผู้รับคำสั่ง แต่มีความแตกต่างกันเล็กน้อยในส่วนของความหมาย ต้นฉบับประกอบไปด้วยกริยา *feel* เป็น predicator คำสรรพนาม *it* เป็น complement และส่วนขยาย *for me* เป็น adjunct แต่ในฉบับแปลไม่มี complement เนื่องจากฉบับแปลเปลี่ยนส่วนของ complement *it* ในต้นฉบับ มาเป็น *ตรงนี้* ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ adjunct ที่เป็นการเลี่ยงคำที่ไม่แปลโดยใช้คำสรรพนาม (มัน) เหมือนต้นฉบับ ซึ่งอาจมีผลทำให้ลดความหมายตรงที่หมายถึงอวัยวะเพศชาย โดยการใช้คำเลี่ยงที่มีนัยยะว่าหมายถึงสิ่งเดียวกัน นอกจากนี้การใช้ภาษาในฉบับแปลมีการใช้คำลงท้าย นะ เช่นเดียวกับกับตัวอย่างที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่ามีผลให้ประโยคลดความห้วนสั้นและทำให้ความหมายของการสั่งลดระดับความเด็ดขาดลงกว่าเดิม

ข. ประโยคบอกเล่า

นอกเหนือจากประโยคคำสั่งแล้ว การแสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างคู่สนทนาสามารถถ่ายทอดออกมาในรูปประโยคบอกเล่าได้เช่นกัน ซึ่งสามารถใช้หน้าที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในแนวคิดภาษาศาสตร์ระบบ-หน้าที่ วิเคราะห์องค์ประกอบของโครงสร้างประโยคบอกเล่าได้ ดังตัวอย่างที่ 3 และ 4

ตัวอย่างที่ 3

ST คริสเตียน: "...Now I'm going to fuck you." (275)

TT คริสเตียน: "ทีนี้ผมจะมีอะไรกับคุณละ" (314)

BT ["Now I'm going to have something with you."]

ST	Now	I	‘m	going to fuck	you	
	Adjunct	Subject	Finite	Predicator	Complement	
	<i>Mood</i>			<i>Residue</i>		
TT	Now	I	‘m	going to have	something	with you
	Adjunct	Subject	Finite	Predicator	Complement	Adjunct
	<i>Mood</i>			<i>Residue</i>		

ตัวอย่างที่ 3 เป็นบทสนทนาที่เกิดขึ้นในขณะที่ตัวละครทั้งสองกำลังมีความสัมพันธ์ลึกซึ้งกันอีกครั้งที่ที่พักของคริสเตียน อย่างไรก็ตาม ผู้ออกคำสั่งหรือผู้มีอำนาจ ได้ใช้ประโยคบอกเล่าเพื่อแสดงความต้องการของตน การแสดงความต้องการนี้สะท้อนให้เห็นถึงการแสดงออกซึ่งอำนาจของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟังซึ่งเป็นผู้รับคำสั่ง ทั้งต้นฉบับและฉบับแปลมีโครงสร้างตามระบบ mood ที่ประกอบไปด้วย mood และ residue โดยทั้งสองฉบับขึ้นต้นรูปประโยคด้วยคำกริยาวิเศษณ์ *now* ที่ใช้ขยายความหรือ adjunct จากนั้นเป็นส่วนของ mood ที่ประกอบด้วยประธาน *I* และกริยา *am* แต่ในส่วน Residue ต้นฉบับใช้คำกริยา *going to fuck* เป็น Predicator ตามด้วยคำสรรพนาม *you* เป็น complement แต่ฉบับแปลใช้ *going to have* ตามด้วย *something* และปิดท้ายด้วยส่วนขยายความ adjunct *with you* ในเรื่องของการแสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจนั้น ประโยคตัวอย่างนี้ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้อยู่ในรูปประโยคคำสั่ง (command) แต่เป็นรูปประโยคบอกเล่าที่บ่งบอกความต้องการ (demand หรือ request) จากทั้งส่วนของคำกริยาช่วย (finite) และกริยาแท้ (predicator) ที่ P1 กล่าวกับ P2 ในด้านการถ่ายทอดความหมายในฉบับแปล มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนคือ ความหมายในส่วนของคำกริยาใน Predicator ในต้นฉบับส่วนในฉบับแปลมีการใช้คำที่แสดงความหมายแฝง 'มีอะไรกับคุณ' ซึ่งเป็นคำสแลง หมายถึง มีเพศสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการใช้คำเลี่ยงแต่สื่อความหมายเดียวกันกับต้นฉบับ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีการใช้คำเลี่ยง (euphemism) ในฉบับแปลอยู่พอสมควร โดยเฉพาะกับคำศัพท์ที่แสดงการร่วมเพศ ซึ่งเป็นการลดระดับความรุนแรงเรื่องเพศลง เพื่อให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมวัฒนธรรมและกฎหมายของไทย นอกจากนี้ ถึงจะมีการใช้คำลงท้าย 'ละ' ที่แสดงเวลาซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าการใช้คำลงท้ายประโยคนี้อลดความรุนแรงของคำสั่งลง

ตัวอย่างที่ 4

ST อแนสเตเซีย: “You’ll have to learn to keep still.” (265)

TT อแนสเตเซีย: “คุณต้องเรียนรู้ที่จะอยู่นิ่งๆ นะ” (303)

BT [“You have to learn to stay still.”]

ST	You	will	have to learn to keep	still
	Subject	Finite	Predicator	Adjunct
	<i>Mood</i>		<i>Residue</i>	
TT	You	have to	learn to stay	still
	Subject	Finite	Predicator	Adjunct
	<i>Mood</i>		<i>Residue</i>	

ตัวอย่างที่ 4 เป็นบทสนทนาที่อแนสเตเซียพูดกับคริสเตียนระหว่างการดำเนินบทบาทสมมติในขณะที่กำลังจะมีกิจกรรมทางเพศ ในสถานการณ์นี้มีการสลับบทบาทสมมติ โดยให้อแนสเตเซียเป็นผู้ออกคำสั่ง (dom) และคริสเตียนเป็นผู้รับคำสั่ง (sub) ทำให้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจเปลี่ยนจากคริสเตียนที่มักจะเป็นผู้ที่เล่นบทบาทสมมติที่มีอำนาจเหนือกว่า มาเป็นอแนสเตเซียที่มีอำนาจมากกว่าในขณะนี้และเป็นผู้ออกคำสั่งซึ่งเห็นได้จากประโยคที่ยกมานี้ โครงสร้างประโยคบอกเล่าตามระบบ mood แสดงให้เห็นว่าทั้งต้นฉบับและฉบับแปลมีโครงสร้างเหมือนกัน ประกอบด้วยส่วนของ mood และ residue ทั้งสองฉบับใช้ประธาน *You* แตต่างกันที่คำกริยาช่วย ต้นฉบับใช้ *will* ฉบับแปลใช้ *have to* ในส่วนของกริยาแท้ต้นฉบับใช้ *have to learn to keep* ฉบับแปลใช้ *learn to stay* ในส่วนของคำขยายทั้งสองฉบับใช้คำเดียวกันคือ *still* การใช้กริยาช่วย *will* ในต้นฉบับแสดงแนวโน้มว่าจะทำอะไร ซึ่งในกรณีนี้ ได้แก่ การอยู่นิ่ง ๆ ในขณะเดียวกัน การใช้กริยาช่วย *will* นี้ก็ทำให้มีความหมายของความน่าจะเป็น (modality) เกิดขึ้น มากกว่าประโยคที่ไม่ได้ใช้กริยาช่วยนี้ (Egins, 2004) ในขณะที่ Finite *have to* และ Predicator *learn to stay* ในฉบับแปล แสดงการบังคับที่ต้องปฏิบัติตาม อันเป็นการแสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจของผู้พูด ทำให้ประโยคในฉบับแปล มีระดับของคำสั่งสูงกว่าประโยคต้นฉบับ แต่อย่างไรก็ตามการใส่คำลงท้าย ‘นะ’ ก็มีผลต่อการทำให้ระดับความเฉียบขาดของคำสั่งลดลง

จากประโยคตัวอย่างทั้งสี่ แสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่สามารถวิเคราะห์ได้จากโครงสร้างประโยคตามระบบ mood โดยเฉพาะจากส่วนของคำกริยา (predicator) ทั้งในรูปประโยคคำสั่งและบอกเล่า ที่ P1 ใช้แสดงคำสั่งหรือความต้องการของตนให้ P2 ได้ทราบและปฏิบัติตาม ในหัวข้อถัดไป ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ประโยคตัวอย่างทั้งสี่ ในระดับบริบทสถานการณ์ เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการเลือกใช้คำและโครงสร้างประโยคเพื่อที่จะแสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจในบริบทสถานการณ์อย่างไร

4.2 การวิเคราะห์บริบท

ดังที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อที่ 3 เรื่องปัจจัยที่มีส่วนต่อการเลือกใช้คำและโครงสร้างประโยคที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์การสื่อสารนั้น องค์ประกอบเรื่อง อำนาจ การติดต่อ และความเกี่ยวข้องทางอารมณ์ ระหว่างคู่สื่อสาร ตลอดจนความเป็นทางการและไม่เป็นทางการของสถานการณ์สื่อสารนั้น ๆ จะเป็นปัจจัยในการกำหนดวิธีภาษาที่แสดงความสัมพันธ์และบทบาททางสังคมระหว่างผู้ส่งและผู้รับสาร ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะใช้ตัวอย่างที่ 1 ถึง 4 ในหัวข้อการวิเคราะห์ตัวบท มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในระดับบริบท เพื่อให้เห็นความต่อเนื่องของการวิเคราะห์ตามแนวคิดภาษาศาสตร์ระบบ-หน้าที่

ตัวอย่างที่ 1 เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการแสดงความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งเป็นครั้งแรกระหว่างตัวละครทั้งสอง ที่เกิดขึ้นที่ที่พักของตัวละครฝ่ายชาย ตัวอย่างที่ 2 3 และ 4 เกิดขึ้นในขณะที่ตัวละครทั้งสองกำลังมีกิจกรรมทางเพศและบทบาทสมมติในโอกาสต่อมาที่ที่พักของฝ่ายชาย องค์ประกอบแรกในการวิเคราะห์ในระดับบริบทสถานการณ์ ได้แก่ เรื่องอำนาจระหว่างคู่สนทนา พบว่า ระหว่างตัวละครสองตัวที่นำมาวิเคราะห์นี้มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจแบบไม่เท่ากัน คือ คนหนึ่งมีอำนาจมากกว่า (P1) อีกคนหนึ่ง (P2) ซึ่งในการวิเคราะห์พบว่า ตัวละครฝ่ายชาย เป็น P1 และตัวละครฝ่ายหญิงเป็น P2 ยกเว้นในตัวอย่างที่ 4 ที่มีการสลับบทบาทสมมติให้ฝ่ายหญิงเป็น P1 และฝ่ายชายเป็น P2 แต่เป็นการเปลี่ยนบทบาทที่พบในการวิเคราะห์ข้อมูลเพียงครั้งเดียว ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างตัวละครทั้งสองที่ไม่เท่าเทียมกันนั้น อาจสามารถอธิบายได้จากการที่คริสเตียนเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางเพศมากกว่าแอนสเตเซีย จึงเป็นคนที่ออกคำสั่งให้ตัวละครหญิงปฏิบัติตาม และตามบทบาทสมมติระหว่าง dom และ sub ฝ่ายแรกจะแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่มากกว่าฝ่ายหลังผ่านการออกคำสั่งต่าง ๆ

องค์ประกอบที่สองคือการติดต่อระหว่างคู่สื่อสารว่ามีมากน้อยอย่างไรนั้น หลังจากที่ตัวละครทั้งสองพบกันครั้งแรกจากการที่แอนสเตเซียเข้าสัมภาษณ์คริสเตียนที่ทำงานของเขานั้น ฝ่ายชายก็เป็นฝ่ายที่พยายามพบปะและติดต่อกับตัวละครฝ่ายหญิง และได้พบปะกันบ่อยครั้งขึ้น และในองค์ประกอบที่สาม คือ ความเกี่ยวข้องทางอารมณ์ นวนิยายแสดงให้เห็นผู้อ่านทราบว่า ตัวละครทั้งสองมีความรู้สึกชอบพอกัน โดยเฉพาะเมื่อคริสเตียนหาทางมาพบแอนสเตเซีย และฝ่ายหญิงได้แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกดังกล่าวเช่นกัน ทำให้สัมพันธภาพของทั้งสองพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในเชิงชู้สาว องค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกใช้คำคือความไม่/เป็นทางการของสถานการณ์สื่อสาร นั่นคือ ในสถานการณ์ที่เป็นทางการคู่สนทนาจะใช้ภาษาที่สุภาพเป็นทางการ ใช้ประโยคที่สมบูรณ์ถูกต้อง เป็นภาษาเขียน คู่สนทนามักแสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกัน มีการติดต่อที่ไม่บ่อยครั้งและไม่มีความเกี่ยวข้องทางอารมณ์ใกล้ชิดสนิทสนม ซึ่งตรงกันข้ามกับสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการ ที่คู่สนทนาจะใช้ภาษาที่ไม่ค่อย

สุภาพ ไม่เป็นทางการ มีการใช้ตัวย่อ คำแสดงหรือคำหยาบ และคู่สนทนาก็มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจเท่าเทียมกัน มีการติดต่อที่บ่อยครั้งและมีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน

จากการวิเคราะห์บริบทสถานการณ์ ผู้วิจัยพบว่าข้อมูลที่ได้อาจไม่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่ององค์ประกอบสามประการ และความไม่/เป็นทางการของสถานการณ์สื่อสาร ที่มีผลต่อการเลือกใช้คำและโครงสร้างประโยค เนื่องจากกิจกรรมทางเพศที่มีการใช้บทบาทสมมติของตัวละครทั้งสอง เกิดขึ้นในที่สุด ตัว ได้แก่ ที่พักของตัวละครฝ่ายชายซึ่งถือว่าเป็นที่ไม่เป็นทางการ แต่การวิเคราะห์พบว่าบทสนทนาหรือคำสิ่งที่ใช้ในการแสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกัน ที่แสดงระยะห่างของการติดต่อและสัมพันธ์ภาพที่ห่างไกลระหว่างตัวละครทั้งสอง

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาว่าบทบาทสมมติที่ตัวละครทั้งสองใช้ในระหว่างการทำกิจกรรมทางเพศ ถือว่าเป็นสถานการณ์ที่เป็นทางการ ระหว่างผู้ออกคำสั่งและผู้รับคำสั่ง การใช้ประโยคคำสั่งและบอกเล่าที่แสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันจึงอาจถือว่าสอดคล้องกับแนวคิดของ Eggins

ในด้านการแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้ออกคำสั่งและผู้รับคำสั่งในฉบับแปลจากการวิเคราะห์ตัวอย่างที่ยกมาแสดง จะเห็นว่าฉบับแปลมีการใช้คำเสียงแทนคำหยาบในต้นฉบับที่แสดงเรื่องทางเพศ เพื่อลดทอนความหมายที่ถือว่าไม่เหมาะสมกับผู้อ่านในบริบททางสังคมไทยลง ดังที่บรรณาธิการฉบับแปลกล่าวไว้ว่า “...แต่ในกระบวนการทางภาษา จึงจำเป็นที่ต้นฉบับจะต้องได้รับการขัดเกลา ตัดต่อย่อความในบางบทเพื่อให้เกิดความเหมาะสม”(2556, vi) ซึ่งนอกจากการใช้คำเสียงแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่ามีการตัดทอนข้อความทั้งในระดับคำ วลี ประโยค และย่อหน้า ในฉบับแปล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าการตัดทอนข้อความดังกล่าวมีผลต่อการสร้างความหมายโดยรวมในเรื่องความสัมพันธ์เชิงอำนาจของตัวละครทั้งสอง

อีกปรากฏการณ์หนึ่งที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่ามีผลต่อการลดทอนความเด็ดขาดและความรุนแรงของคำสั่งทั้งโครงสร้างประโยคคำสั่งและบอกเล่าลงคือ การใช้คำลงท้าย ซึ่งเป็นลักษณะการใช้ภาษาไทยชนิดหนึ่ง ถ้าบทแปลไม่มีคำลงท้ายประโยคแล้ว นอกจากจะทำให้ข้อความห้วนสั้น ยังทำให้เป็นภาษาไทยที่ไม่เป็นธรรมชาติอีกด้วย แต่ในขณะเดียวกันก็มีผลต่อน้ำหนักของข้อความคำสั่งอย่างที่กล่าวมาแล้ว

5. สรุป

บทความนี้วิเคราะห์การแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่อยู่ในตัวบทสนทนาระหว่างตัวละครหลักในนวนิยายเรื่อง ฟิฟตี้ แชนส์ ออฟ เกรย์ โดยใช้แนวคิดเรื่องหน้าที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแนวคิดภาษาศาสตร์ระบบ-หน้าที่ เป็นกรอบในการวิเคราะห์ เพื่อศึกษาความเหมือนและ/หรือความแตกต่างระหว่างต้นฉบับและฉบับแปล จากการศึกษาพบว่า การแสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

ทั้งต้นฉบับและฉบับแปลอยู่ในโครงสร้างประโยคคำสั่งและบอกเล่าเหมือนกันจึงอาจกล่าวได้ว่า การที่ฉบับแปลรักษาโครงสร้างประโยคเดิมของต้นฉบับไว้นั้นแสดงให้เห็นว่า ผู้แปลสามารถรักษารูปแบบการแสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างตัวละครทั้งสองเอาไว้ในส่วนของการใช้คำกริยาแท้ (predicator) ในโครงสร้างประโยคทั้งสองแบบในต้นฉบับและฉบับแปล จากตารางวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าเป็นส่วนที่แสดงคำสั่งและ/หรือความต้องการ ที่สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้ออกคำสั่งและผู้รับคำสั่ง อย่างไรก็ตาม การถ่ายทอดความหมายของความสัมพันธ์เชิงอำนาจในฉบับแปลนั้น จากการวิเคราะห์พบว่ามี การใช้คำเลี้ยงแทนคำที่มีความหมายด้านเพศ อันได้แก่ อวัยวะเพศและการร่วมเพศ ตลอดจนการใช้คำลงท้ายประโยคในภาษาไทย ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้อ่านได้อ่านบทแปลมีความเป็นธรรมชาติของภาษาไทยแล้ว ลักษณะดังกล่าวนี้ ยังลดทอนความเด็ดขาดของคำสั่งและ/หรือความต้องการในประโยคอีกด้วยซึ่งมีผลต่อการถ่ายทอดความหมายของความสัมพันธ์เชิงอำนาจโดยรวมในฉบับแปล ทำให้ผู้อ่านฉบับแปลได้รับสารที่แสดงระดับความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่เบากว่าผู้อ่านต้นฉบับ

เอกสารอ้างอิง

- Barrocal, M. R. (2010). English-Spanish translations and censorship in Spain 1962-1969. *TRAlinea*, 12.
- Chueasuai, P. (2010). *Translation shift in the love and lust section of the Thai version of cosmopolitan: A systemic-functional perspective* (Unpublished doctoral dissertation). University of Manchester.
- Deepadung, S. ,& Ratanakul, S. (1997). Final particles in conversational Mal (Thin). *Mon-Khmer Studies*, 27, 81-89.
- Egins, S. (2004). *An introduction to systemic functional linguistics* (2nd ed.). London: Continuum.
- Fang, J., Song, Z., & Wu, C. (2008). What may be hidden behind a translator's choices: A comparative analysis of two translations of the art of war. in Norgaard, N. (Ed.). *Systemic Functional Linguistics in Use. Odense Working Papers in Language and Communication*, 29.
- French, J., & Raven, B. (1959). The bases of social power. in Raven, B. H., & Arbor, A. (Eds.). *Studies in social power*. Michigan: Institute for Social Research.

- Galinsky, A. D., Gruenfeld, D. H., & Magee, J. C. (2003). From power to action. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85(3), 453-466.
- Garnemark, R. (2012). Institutional constraints on translation: Ingmar Bergman, Francoist Censorship and the "Apertura". in Fischer, B., & Jensen, M. N. (Eds.). *Translation and the reconfiguration of power relations. Revisiting role and context of translation and interpreting*. Graz: LIT-VERLAG.
- Castro, G. C. (2008). Translation and censorship in Franco's Spain: Negotiation as a pathway for authorization. In O'Sullivan, C. (Ed.), *Proceedings of the 7th annual Portsmouth Translation Conference* (pp. 63-76).
- Castro, G. C. (2016). Ideological manipulation in the form of official censorship: audiovisual tie-ins of bestselling novels in Spain under Franco. *Other Modernities*, 2, 42-57.
- Halliday, M. A. (1985). *An introduction to functional grammar*. London: Arnold.
- Halliday, M. A. (2004). *An introduction to functional grammar* (3rd Ed.). London: Arnold.
- James, E. L. (2012). *Fifty shades of grey*. London: Arrow Books.
- James, E. L. (2013). *Fifty shades of grey*. Bangkok: Amarin Printing and Publishing.
- Keratsa, A. (2005). Translation and censorship in european environments. *Translation Journal*, 9(3). Retrieved 5 14, 2015, Retrieved May, 14, 2015, from <http://translationjournal.net/journal/33censorship.htm>
- Lian Z. J. (2014). The interpersonal meaning of modality system in Hong Lou Meng and their translations. *US-China Foreign Language*, 12(6). 519-527.
- Merino, R., & Rabadán, R. (2002). Censored translation in franco's spain: The trace project - theatre and fiction (English-Spanish). *TTR : traduction, terminologie, rédaction*, 15(2), 125-152. Retrieved May, 14, 2015, from <https://www.erudit.org/revue/ttr/2002/v15/n2/007481ar.htm>
- Merino, R. (2005). From catalogue to corpus in DTS: Translations censored under Franco. the trace project. *Revista Canaria de Estudios Ingleses*, 51, 85-103.

- Monteiro, M. G. (2008). Mediating services through the translation of mood in portuguese mould companies, in Norgaard, N. (Ed.). *Systemic Functional Linguistics in Use. Odense Working Papers in Language and Communication*, 29.
- Montenegro, A. C. (2005). *Power relations in translation: A critical discourse analysis perspective the translation of a PPASA pamphlet from English into Portugues* (Unpublished master's thesis). University of the Witwatersrand, Johannesburg.
- Poynton, C. (1985). *Language and gender: Making the difference*. Geelong: Deakin University Press.
- Siponkoski, N. (2013). Translators as negotiators: A case study on the editing process related to contemporary Finnish translation of Shakespeare. *New Voices in Translation Studies*, 9, 20-37.
- Wang, P. (2008). An Analysis of CAN and COULD in the Chinese to English translation of Harry Potter. *Foreign Language and Translation*, 24(3), 19-23.
- Xia, X. (2016). Interpersonal meaning and translation strategy. *Theory and Practice in Language Studies*, 6(6), 1027-1032.